

TELEGRAFUL ROMAN.

împare Marția. Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Cuvântarea

P. S. Sale episcopului Ioan Mețianu la deschiderea sesiunii sinodului ordinariu al dieceșei Aradului la 9/21 April 1895.

Christos a înviat!

Domnilor deputați!

Mă simțesc fericit d-lor deputați, de câte-ori vă pot saluta în jurul meu, și ca pe fii iubiți și ca pe împreună lucrători cu mine, în via Domnului; dar astăzi sunt îndoit mai fericit, vădându-vă întruniți în acest sinod eparhial; căci la acest sinod se împlinesc 20 ani, de când din voia lui Dumnezeu, manifestată prin votul clerului și al poporului nostru, biserica noastră cea viie, am fost chemat la înalta demnitate arhierescă și la conducerea acesteia eparchiei de Dumnezeu binecuvântată; de aceea vă și salut cu deosebită bucurie.

Mă simțesc fericit domnilor deputați, că prevedința divină m'a învrednicit a ajunge și acest punct de timp; de aceea mai înainte de toate mulțămesc și aici lui Dumnezeu, din adâncul inimii mele și pentru această binefacere spre mine; ăr drept recunoștință vin a da sémă de talanții, ce mi s'au încredințat și de rezultatele, ce am putut produce cu toții în acest period de timp, precum făcut-am această și la împlinirea celor 10 ani ai arhieriei mele.

Deși un restimp de 20 ani nu este așa mult în viața unui popor, a unei biserici sau națiuni, este însă destul de lung în viața unui individ din fruntea unei dieceșe, pentru a-și da sémă de lucrările sale; de aceea mă cred și eu datoriu cu această nu numai d-văstră, d-lor deputați, dar și clerului și poporului nostru, pentru-ca toți să aibă ocaziune a afla cum am chivernisit acei talanți, ce ni-i-a încredințat Dumnezeu; mă cred datoriu cu această și din cauza timpurilor grele, ce am parcurs și percurgem, și a responsabilității ce avem înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor.

Dar fiind-că la acest sinod se împlinesc și 25 ani dela recăstigare și nodalității bisericești noastre, mai înainte de a face darea de sémă, datoriu sistem, domnilor deputați, în semn de recunoștință, a reîmprospăta și aici, cum făcurăm și în s. bisericească, în etern binecuvântata amintire a celui mare bărbat, trimis nouă dela Dumnezeu, adică a fericitului mare arhieriu Andreiu baron de Șaguna, carele prin multe, grele și lungi străduințe, a scos biserica străbună din starea cea tristă și dureroasă a sclaviei, în care o aruncase vitregitatea timpurilor de sute de ani, și a ridicat o la adevărată ei stare și fericite, mai esoperându-i și străvechiul ei drept de sinodalitate.

De aceea repet, datoriu suntem, domnilor deputați, a ne manifesta și la această ocaziune adâncă noastră recunoștință către memoria celui mare arhieriu, carele întru adâncă sa înțelepciune, prevedând din bună vreme norii cei grei veniți asupra mai multor biserici din patrie, dar mai ales asupra bisericești noastre, în conștădere cu fruntașii clerului și ai poporului, încă din bună vreme angajând pe toți factorii bisericești la conlucrare comună,

a pus în mâna tuturor acelor factori sörtea bisericești noastre naționale.

Din ulterioarele mele espuneri veți binevoi a vedé, domnilor deputați, în parte, încât pentru dieceșă noastră, unele rezultate îmbucurătoare produse prin asemenea conlucrare comună la desvoltarea și înaintarea afacerilor noastre bisericești, ăr pentru a cunoșce măcar în parte și neajunsurile, greutățile și unele cercări întimpinate în lucrările noastre în acest period de timp, cari ne au împedecat în realizarea de rezultate și mai îmbucurătoare: afla de bine a atinge, ărăși numai în parte, aceste neajunsuri, greutăți și cercări, pentru-ca și d-văstră, dar și clerul și poporul să-și potă forma o judecată cât mai dreptă în cauză. De asemenea află de lipsă a atinge și la această ocaziune rezultatele din primul deceniu, dela 1875 până la 1885, al archiepiscopiei mele, amintite deja și la 1885, căci acelea formă baza celor din al doilea deceniu, cum și căci cele ulterioare completând pe cele anterioare, la oaltă și împreună își au valorea lor.

Dintre cercările și greutățile întimpinate în acel period de timp voi aminti, d-lor deputați, numai unele mai însemnate, din cari veți binevoi a vedé, că biserica noastră și cu ea împreună mai ales noi arhieriei, am avut tare puține zile bune; dar apoi cu atât mai multe zile grele și de durere, din cauză, că chiar în acest timp s'au ivit cele mai multe cercări grele și asupra bisericești noastre naționale.

Astfel chiar în anul 1875, cu care începem această dare de sémă, avurăm a lupta contra proiectului venit lege pentru scoterea învățătorilor nostri confesionali, de sub dispozițiunile fondului de pensiune regni colar pentru învățători, cu intențiunea de a înființa înșine, noi de noi, un asemenea fond de pensiune, ceea-ce durere, nu ni-a succedat.

După aceea în 1879 am avut a continua lupta contra proiectului devenit lege pentru introducerea limbii magiare ca studiu obligat și în școlile noastre elementare și mai vörtoș pentru ingerința cea mare ce aceea lege o atribuie organelor statului și inspectorilor regesci asupra acelor școle, pe conta autonomiei noastre.

Tot asemenea lupta s'a continuat în 1883, contra proiectului devenit lege pentru introducerea limbii magiare și în școlile medii confesionale, și ărăși mai vörtoș pentru ingerința prea estinsă a statului și asupra acelor școle medii, tot pe conta autonomiei noastre.

În 1885, provocându-ne la lege, care îndreptătesce pe confesiuni a-și înființa școle medii din mijlocele proprii, am cerut cu multă stăruință concesiune pentru înființarea unui gimnasiu român confesional aici în Arad, de care avem cea mai simțită lipsă; dar durere și asemenea cerere justă ni-s'a denegat.

În anul 1891 am avut a lupta contra proiectului devenit lege pentru asilele de prunci în etate del 3—6 ani; tot asemenea și aici fără rezultat.

În 1893, când într'una cu ameliorarea leilor învățătoresci se proiectase o ingerință apröpe nețermurită din partea statului în acele școle la a căror susținere ar concurge și el

cu ajutoriu de peste 60 fl. pe an, am luptat din toate puterile și contra unei asemenea ingerințe; dar și aici cu același nesucces ca și în celelalte cauze.

Dela scölă s'a trecut la bisericească, unde anul espirat 1894 s'a proiectat și s'a și legiuiră introducerea căsătoriei civile, și a matriculelor civile atât de vörtoșe și pentru biserica noastră, contra căroră încă am luptat cu toții, din toate puterile, dar — durere — tot fără rezultat.

Mărginindu-ne numai la acestea, încheiu șirul cercărilor, deși aș mai puté aminti unele mai ales locale, dar nu mai puțin grele, ăr ca să vă convingeți și din acestea despre vitalitatea bisericești noastre d-lor deputați, trec la enumerarea și a unor rezultate mai îmbucurătoare, ce s'au produs pe lângă toate cercările și greutățile ce am întimpinat.

De și sinodalitatea noastră datéză dela 1870, când s'au întrunit prima-dată sinodele noastre eparhiale, totuși greutățile începutului și lipsa mijloacelor n'au permis a se face îmbunătățiri n'ai insemnate în starea de mai înainte a dieceșei, până în anul 1875, de când încep această dare de sémă, și până când dieceșă se lupta cu o mulțime de neajunsuri.

Așa de esemplu nici institutul nostru pedagogic-teologic, singurul nostru institut superior de cultură în dieceșă, merit a educa pe preoții și învățătorii nostri, pe fiitorii luminători și conducători ai poporului, nu era în stare coröspundătoare cerințelor.

Despărțământul pedagogic se adăpostia într'o casă vechie, apröpe ruinată, ăr studiile se propuneau de 2 profesori și 1 catechet, cu lefi de câte 300—400 fl. din care cauză în două rënduri fu și admoniat și amenințat cu închidere din partea guvernului, dacă nu se vor delătura scăderile.

Despărțământul teologic se afla și mai rău, căci se adăpostia prin localuri închiriate, și abia avea 2 profesori, ambii ocupați și cu alte oficii.

Și afară în dieceșă aveam a ne lupta cu asemenea neajunsuri și greutăți și anume cu lipsa de învățători, cu lipsa de scoli, cu lipsa de dotațiuni învățătoresci, și mai ales cu lipsa de învățătoare pentru fetele poporului.

În fața acestor neajunsuri și greutăți, având eu în vedere chemarea noastră principală, de a promova în cler și popor cultura morală-religiöasă pentru a se apropia tot mai mult de perfecțiune, și prin această de bine și fericire, scopul suprem al omului, și știind, că această numai prin preoți și învățători buni să poté ajunge; ăr asemenea preoți și învățători numai într'un institut bine întocmit se pot educa; încă în primul sinod eparhial din 1875 presidat de mine, am cerut consensul d-lor deputați de atunci la zidirea unui edificiu mai coröspundătoru, ceea ce în aceleși an s'a și edificat, parte din unele fonduri, parte din contribuiri benevole.

În anul următoriu 1876 s'au înmulțit cursurile preparandiale dela 2 la 3, precum prescria legea statului; s'a sporit numărul profesorilor, s'au pensionat profesorii cei bătrâni, în locuindu-se cu alții noi, s'au ameliorat dotațiunile până la câte 800—900 fl. pe an.

În urma acestora în 1876, arătându-se lipsa de profesori, am fost necesitați a crea mai întâiu 2, ăr mai apoi 3 stipendii de câte 400 fl. pentru tineri, cari pela uiversități, s'ar pregăti pentru profesură.

După îngrijirea delăturării acestui neajuns, vădându-se lipsa cea mare de învățători în dieceșă, și observându-se, că din numărul elevilor aflători atunci în preparandie aceea lipsă nu se va puté suplini: în următoriu an 1877, am înființat un alumnat modest pentru preparanți, la început numai pentru 30 de elevi interni, care însă în decursul timpului s'a tot mărit, până la câte 70—80 de elevi.

În urma avântului de progres în toate părțile, observându-se, că și fetele poporului nostru au mare lipsă de învățătoare și de instruire și în alte lucruri cănice, și că această chiemare mai cu succés ar pute o îndeplini învățătoarele: tot în 1877 am introdus și pregătirea de învățătoare pentru școlile de fete, al căror număr s'a sporit în mod îmbucurătoriu.

Pentru a avea cât mai mulți și mai buni elevi și eleve pentru învățătoare, cum și pentru ca aceia, la timpul său să-și împlinescă cu trageră de inimă chiemarea, am stăruit și la emiliorarea dotațiunilor învățătoresci; pe lângă aceste îngrijiri de învățătoare, n'ai uitat nici de sörtea preoțimeii noastre, ci având în vedere dotațiunea ei în mare parte modestă și precară, tot în 1877, cu binevoitoriul sprijin al veneratului sinod eparhial de atunci, am înființat cunoscutul fond preoțesc, carele până acuma atinge capitalul de peste 260,000 fl. afară de ajutöarele distribuite în decursul timpului dela 1878 până acuma.

Menițiunea acestui fond este, a ajuta în prima linie pe preoții deficienți, apoi pe văduvele și orfanii preoților, ăr în a doua linie, a ameliora deocamdată dotațiunea preoților de prin parochiile mai slab dotate, apoi după timp să devină fond de dotațiune pentru toți preoții din dieceșă.

Tot în anul 1877 s'au delăturat pedecile, ce dela 1865 încöce impedecau primirea fundațiunei Birta de 48.000 fl. în administrațiunea noastră, și așa primindu-se, de atunci încöce în tot anul se dau la 12 tineri de ai nostri 12 stipendii de câte 200 fl. pentru continuarea studiilor lor, și peste această fundațiunea a crescut până la 60.000 fl.

După-ce chiar și numai cele până aici espuse, preținđend o activitate mai intensivă, și locale mai coröspundătoare, d-lor deputați, în anul următor 1878 s'a cumpărat casa de lângă reședința, străformându-se în cancelariile constătoriale de acuma; ăr în 1879 s'a rezidit reședința episcopöască de acuma, atunci aflătoare în stare förte rea și ruinată.

Tot în 1878 s'a înființat și tipografia diecesană, donată de mine dieceșei, care pe lângă alte servicii făcute eparchiei, și mai adunat și un capital de peste 30.000 fl. merit pentru un institut superior de cultură în dieceșă.

După împlinirea și acestor neajunsuri, observându-se mare lipsă de bărbați pregătiți și pentru demnitățile bisericești, în lipsa de mijloce, la anul

1880 m'am adresat către fericitul archiepiscop și metropolit al Bucovinei Silvestru Morariu Andrievici, apoi către înaltele ministere de culte și instrucțiune publică din Budapesta și Viena, și în fine chiar și către Majestatea Sa prea grațiosul împărat și rege pentru primirea a câte doi elevi din diecesa noastră, în seminariul clerical din Cernăuți, pe spesele fondului religiosar de acolo; ceea-ce numai în 1883 am putut ajunge.

Pre lângă toate acestea, mai simțindu-se foarte, și aici în loc, lipsa unui seminarium diecesan pentru mai buna creștere și îngrijire a tinerimii clericale și preparandiale, încă în 1882 am intervenit în scris și în persoană la fericita baronesă Ifigenia Sina din Viena, pentru donarea intravilanului din strada Sina de aici pentru zidirea unui seminarium clerical și pentru a ne vinde casele de lângă acel intravilan pentru prefacerea lor într'un alumneu pedagogic, care dorința fericita baronesă ni-a și împlinit-o.

După procurarea intravilanului lipsiindu-ne mijlocele pentru zidirea seminariumului în 1883 am întreprins o colectă benevolă în diecesă, care avu un rezultat peste așteptare îmbucurătoriu de 55.000 fl., către care mai adaugându-se și alte resurse modeste, și mai contragându-se și un împrumut până acuma deja despătit, s'a clădit seminariumul în care ne aflăm de presinte, și totodată și casele cumpărate s'au străformat într'un alumneu pedagogic.

În anul următor s'au început și primul proces de despărțire ierarhică al comunei Chinez, care trecând prin toate instanțele în 1889 s'a terminat în favoarea noastră, formând totdeodată un precedent favorabil și pentru celelalte asemenea procese urmând.

După aceea în al doilea rând s'a mai intentat asemenea procese și pentru comunele Mehala, Pojejena, și Ciacova, dintre cari cele două dintâu s'au terminat în favoarea noastră, și al treilea încă e pendinte.

În fine în rândul al treilea s'au intentat atari procese pentru comunele: Fenlac, Sarafola, San-Nicolaul-mare, Margita și Deliblata, cari sunt încurgere. În toate aceste comune sunt circa 20.000 suflete române, și cu o avere parochială de peste 200.000 fl.

În 1887 s'au delăturat vechile pedeci și greutăți, ce se opuneau justei neceri ingerințe, în administrațiunea S. noastre mănăstiri Hodoș-Bodrog. Tot în anul 1887, s'a înființat un fond de asigurare clădirilor bisericesci și școlare contra focului, care până acuma a crescut aproape la 30.000 fl.

În anul următoriu 1888 întru eternizarea glorioasei domniri de 40 ani a Maiestății Sale, Prea grațiosului nostru împărat și Rege Francisc Iosef I, din colecte benevole am înființat un fond gimnasial, care până acuma ajunsse suma modestă pe peste 7000 fl.

În 1889 s'a înființat aici în centru, parte din colecte, parte din unele ajutoare diecesane, o școală de fete nu numai pentru buna creștere a fetitelor fruntașilor nostri din jur; dar și pentru pregătirea de învățătoare. Această școală ajunsse a dispune și de un local propriu, provădit cu aranjamentul recerut.

În timpul mai nou s'a mai adaus la cele trei cursuri preparandiale și un al patrulea curs, apoi s'a mai înființat lângă aceste patru cursuri și un curs pregătitor, precum și o școală practică. Toate acestea și ca să nu se potă institutul nostru excepțional din partea organelor statului, dar și ca să corespundă tot mai mult așteptărilor și trebuințelor noastre.

În anul următor 1890 observându-se o reducere simțită a procentelor dela capitalele elocate; și de altă parte vădându-se un curent nou de colonizări, am folosit ocasiunea, când statul a pus la vânzare unele complexe de

pământ, de am cumpărat și pe sama diecesei noastre mai întâiu la S. Mihai și Chișoda ur complex de 2025 jugere cu 256.700 fl. în condițiuni favorabile de a se plăti în anuități de 20 ani.

Tot atunci și sub aceleași condițiuni a cumpărat diecesa, și pe sama comunelor: Pătrș, Cuveșdia, Dorgoș, și Zabalt; la oltă 1400 jugere cu preț de 49645 fl.

Și după aceea a mai cumpărat diecesa pectru sine la Secaș și Giriș alte complexe de 1120 jugere cu preț de 119.500 fl.

Astfel dar diecesa a cumpărat pe sama sa de tot 3145 jugere cu preț de 376200 fl.; și pe sama parochiilor 1400 jugere cu preț de 49645 fl. la oltă 4545 jugere cu 425.845 fl.

Aceste cumpărări nu numai asigură mai bine capitalele investite, și procente mai bune, dar mai contribuie și la ridicarea încrederii poporului în noi înșine vădând, că și biserica sa are realități, ca și alte biserici din patrie.

Cătră acestea a mai venit în administrațiunea diecesei și pământul fundațiunei Todor Papp de vre-o 1200 jugere.

Afară de aceste realități, după datele ce avem, în cursul celor 10 ani din urmă s'a procurat în mai multe parochii 1297½ jugere de pământ cu circa 150 fl. jugerul, în valoare de 194.550 fl.

În asemenea măsură îmbucurătoare s'au sporit și fundațiunile de stipendii în cei 20 de ani din urmă, mai ales prin cele două fundațiuni mai însemnate, a fericitei Elena G. Birta, și a fericitului Todor Papp, așa, că pre când diecesa mai nainte cu 20 de ani nu dispunea decât de un singur stipendiu din fundațiunea Paffy, astăzi dispune de 3 stipendii diecesane de câte 400 fl., de 12 stipendii de câte 200 fl. și pe alte 30 de câte 50 până la câte 300 fl. de tot dar de 45 destipendii.

În anul trecut 1894, s'au ameliorat leftele învățătoresci, ridicându-se la minimul de 300 fl. prescrip de lege mai peste tot în diecesă, cu excepțiunea unor parochii de tot mici și sărace, cari au rămas avisate la ajutorul diecesei.

În decursul celor 20 de ani din urmă, s'au zidit 104 biserici nouă, și s'au reparat 205 dintre cele vechi.

S'au zidit 150 școle nouă și s'au reparat 84 din cele vechi.

Astfel școlele noastre încă s'au sporit în mod îmbucurător, căci pe când înainte cu 20 de ani, aveam numai 503 școle, astăzi avem 653, prin urmare un sporiu de 150 școle, și de tot atâția învățători, provăduți cu dotațiunea recerută.

Și ceea ce ste mai îmbucurător, că, pe lângă toate cercările și necazurile până acuma n'am pierdut nici una din școlele noastre confesionale.

În asemenea mod îmbucurător s'au sporit și capitalele bisericesci și școlare, atât în diecesă, cât și în centru, căci astăzi avem în diecesă:

capitale bisericesci	fl.	956.559.45
capitale școlare	"	123.948 —
Valoarea celor 1297½ jugere pământ procurate pentru biserică	"	194.550. —
Cătră acestea adaugând spesele zidirei celor 105 biserici nouă, cu câte 7000 fl. =	"	735.000. —
apoi spesele reparării celor 205 biserici	"	205.000. —
De asemenea și spesele zidirei celor 150 școle nouă, cu câte 2500 fl. una, în sumă de =	"	375.000. —
apoi ale celor 84 școle reparate cu 500 fl. =	"	42.000. —
dau suma de	fl.	2.632.057.45
Din care detragând capitalul de	"	580.786.05

ce s'a aflat înainte de 20 ani, astăzi se arată un sporiu de . . . fl. 2,051.271.40

În centru la diecesă avem astăzi capitalul tuturor fond. de . . . 919.861.84

Dacă vom adauge spesele zidirei seminariumului și ale alumneului numai cu . . . 100.000. —

Spesele zidirei casei de chirie din drépta bisericeii catedrale numai cu . . . 30.000. —

apoi rezidirea reședinței și cumpărarea caselor de cancelarii consistoriale numai cu . . . 30.000. —

reiese suma de . . . fl. 1,079.861.84

Din care detragând capitalul fondurilor diecesane ce se afla la 1875 cu 38.687 fl. 16 cr. apoi capitalul primit la 1884 din fondurile foste comune cu 399.389 fl. 20½ cr., de tot . . . 438.076.36½

Și în centru la diecesă rezultă un sporiu de . fl. 641.795 47½

afară de ce s'a spesat pentru susținerea organismului și a institutelor diecesane.

Afară de acestea, precum am amintit și în darea mea de samă din 1885, am pus foarte mare pond și pe luminarea și instruirea poporului, și așa nu numai în numărusele mele vizitațiuni canonice aproape în întregă diecesa am adresat cuvinte de învățătură poporului, dar și preste acelea în toți anii la serbările nasterii domnului, la ale anului nou, și la ale învierii Domnului; și la 2—3 ani și la începutul prelegerilor școlare am mai trimis și cărți pastorale instructive pentru cler și popor tuturor parochiilor. Ce rezultate vor fi avut toate acestea, mai bine veți ști Domniile văstre.

Acestea ar fi în general străduințele și rezultatele mai însemnate în decursul celor 20 ani din urmă, în folosul bisericeii, al patriei și al națiunei noastre.

Ar fi îmbucurătoare aceste și alte asemenea rezultate modeste aici neamintite, mai ales de prin singuraticile parochii, dacă nu ar fi prea puține față de cerințele timpului, și dacă de altă parte nu ar fi conturbate și chiar paralizate de alte rele prea îngrijitoare și am pute dice cu sfânta scriptură: „Dă-mne cinci talanți mi-ai dat, etă i-am mai sporit cu alți cinci”; în împregiurările de față însă, când observăm, că pe lângă toate vederile unora, că totul s'ar fi pierdut și n'am mai avé ce pierde; când an de an se repeșesc cercările asupra pozițiunei noastre, asupra scutului și adăpostului nostru, a bisericeii noastre străbune, cum ne vom pute bucura, când vedem că contra tuturor protestelor noastre și a le altor biserici mai cu înființă din patrie, proiectul despre căsătoria civilă și matricule a devenit lege obligatorie pentru toți; când vedem cele ce se urmăz din partea organelor de stat și față cu școlele noastre confesionale.

Între asemenea împregiurări, dureri grele apasă sufletul nostru, și dacă ne mai rămâne vre-o consolare, aceea este credința în Dumnezeu și în vitalitatea bisericeii noastre care — dealungul vécurilor, — a mai trecut prin multe asemenea cercări grele, și nu numai nu s'a periclitat, ci a eșit pururea victoriosă.

Și într'adevăr! Dacă noi clerul și poporul dlor deputați, ne vom considera de ceea-ce suntem, de membri ai unei și aceleiași familii, dacă ne vom întruni cu toții în jurul familiei noastre și vom conlucra cu energia și înțelepciunea recerută la apărarea și cultivarea moșiei strămoșesci, biserica noastră națională, scutul și adăpostul nostru, — atunci nu avem a ne teme, căci

scris este: că nici porțile infernului nu o vor devinge.

Precum vedeți, dlor deputați, astăzi ca nici odată, ni se impune tuturor marea datorită de a conlucra cu toții, cu zel și înțelepciune la ocrotirea bisericeii străbune de relele ce o amenință; și apoi a întări mai întâiu între noi și între ceilalți ai nostri, pe unde ajungem unul fie-carele, legătura dragostei evanghelice și credința în Dumnezeu, făcându-ne toți — ca și fericii părinți ai sinodelor din vechime — apostoli binevestitori prin fapte și cuvinte, ai conservării și desvoltării simțului religios în clerul și poporul nostru.

Așa au făcut creștinii cei buni totdeauna dela întemeierea creștinătății espunându-și unii chiar și viața, ceea ce la noi nu se cere, căci au trecut acele timpuri triste. Acei fericiti creștini, câte le-au auzit și le au învățat dela apostolii Domnului, ei le-au inspirat mai întâiu celor din jurul lor, apoi și celor din depărtare, și astfel au cultivat focul cel sacru al dragostei evanghelice, al credinței și speranței, bazele bisericeii creștine. Așa au făcut dlor deputați, și fericii nostri părinți și astfel ni-au conservat, și ni-au lăsat biserica strămoșescă, de cea mai prețioasă moștenire.

Și într'adevăr, care altă moștenire părintescă am fi conservat-o, și ne-ar fi conservat cu atâta îngrijire în decurs de aproape 20 de vécuri ca și biserica strămoșescă?

De aceea și ca urmași ai acelor fericiti părinți, și ca reprezentanți ai bisericeii, aleși din partea clerului și poporului, dar și ca fii buni și distinși ai acelei maice bisericeii, mare și sântă datorie avem, dlor deputați, a conlucra cu toții la apărarea bisericeii atât de cercările ce o amenință, cât și la desvoltarea, întărirea și mărirea ei, nu numai aici în acest sinod eparchial, dar și la toate alte ocașuni ce ni-se ofer, pentru-ca și prin lucrările noastre să se preamărească Dumnezeu cel închinat în sânta Treime.

După cari implorând și aici binecuvântarea cerului asupra lucrărilor noastre, dechiar sesiunea ordinară a sinodului nostru eparchial pentru anul 1895 de deschisă.

Sinodul archidiecesan.

— Raport special. —

Sedința III.

ținută la 11/23 Aprile 1895.

Sedința se deschide la 10 ore a. m. și cetindu-se procesul verbal al ședinței din urmă, se autentică

Presidiul prezintă scripta deputatului sinodal din cercul XVI al Sighișorei Zah. Tatar, prin care își depune mandatul de deputat, din cauză că este împedecat a se presenta la sinod. Cestiunea se pune numai decât la ordinea zilei și sinodul primesce depunerea mandatului deputatului Zah. Tatar și îndrumă consistoriul archid. a dispune cele de lipsă pentru alegere de deputat în cercul devenit astfel vacant.

Presidiul prezintă cererile de concediu ale deputați. Dr. Ioan Mihu pe 5 zile, Dr. Victor Cupșa din cauză de morb pe întreaga sesiune, Dr. Ioan Ivan din cauza unor afaceri urgente pe 5 zile. Sinodul acórdă concediile acestea.

Presidiul prezintă raportul consistoriului archidiecesan Nr. 3044 Pres. în cauza scóterii în totă ziua a fioiei noastre archidiecesane „Telegrafatul Roman”. Actul se predă comisiunei organizatoare.

La ordinea zilei urmăz raportul comisiunii verificătoare. Sinodul în conformitate cu propunerea comisiunii, făcută prin raportorul I. Turcu, declară de verificați pe deputații nou aleși Dr. Petru Șpan, în cercul XII

Cluș și Romul Anucuta în cercul VII-lea Ilia, fiind-că alegerile au decurs în ambele cercuri în ordine și nu sunt atacate prin protest.

Tot același raportor al comisiunii verificătoare arată, că cercetarea dispusă prin concludul sinodului arhidiecesan în anul 1894 Nr. 27 cu privire la alegerea dep. Dr. V. Cupșa, în cercul XIII Solnoc, consistoriul n'a efeituit'o, din cauză, că protestatorul Gavril Buzura n'a depus anticipațiunea recerută de 80 fl. Sinodul ia acésta la cunoștință, dar dispune ca consistoriul să cerceteze, că candidatul are calitatea de-a pute fi ales în arhidieceasă de deputat sinodal, și astfel ține și mai departe în suspens alegerea deputatului V. Cupșa.

Tot același raportor referă asupra actului de alegere a dep. mirén din cercul al II. al Seliștei, Ioan Măcelar, atacat prin proteste, în privința căreia sinodul din anul trecut prin concludul de sub nr. 26 a dispus cercetare. Comisiunea pe baza cercetării efeituite propune, ca protocolul de alegere din parochia Rodu să se considere de valid, ér' protocolul de alegere din Dobârca din cauze formale să se dificulteze și în consecință să se verifice de deputat sinodal mirén în cercul II. Seliște Dr. D. P. Barcian, care în acest cas are 1278 voturi, față cu Ioan Măcelar, care 1270 voturi. Deputatul Petru Nemeș face contra propunere, ca protocolul de alegere din parochia Dobârca, să nu se dificulteze și astfel având majoritatea voturilor dep. I. Măcelar, să se verifice acesta. Deputatul Valeriu Bologa află, că cercetarea efeituită cu privire la acésta alegere nu este destul de clară și propune, ca verificarea din cestiune să se amâne și Consistoriul să se însărcineze a dispune completarea cercetării și a trage la răspundere și să pedepsească pe parochul Ioan Moga din Rodu pentru purtarea lui necorectă în acésta cestiune. Sinodul a primit propunerea acésta din urmă.

La ordinea zilei urmăzătoare raportul comisiunii organizătoare. Raportorul acestei comisiunii deput. Part. Cosma referă asupra raportului gener. al Consistoriului ca senat plenar, Nr. 2743 publicat în nrul trecut al foiei noastre care s'a împărțit între deputați, și la propunerea comisiunii să considere de cetit și să ia de basă la desbaterea specială.

Trecându-se la desbaterea specială, punctele A. și B. din raport se iau spre știință, ér la p. C. referitor la actele neresolvite, în total 1714, comisiunea face următoarea propunere:

„Se recomandă consistorului, ca pe viitor să arete în conspect și acele acte, care deși resolve, încă nu sunt finalizate; să iee măsuri ca ori ce act cel puțin în 15 dela predare la referent să se refereze și cel mult în 3 luni să se finalizeze, înțelegându-se de sine că cele urgente și cele cu termen, mai scurt de 15 zile au să se resolve fără amânare. În scopul acesta președintelui Consistorial să ii se prezenteze în fiecare săptămână conspectul actelor referate în termenul amintit, ér președintele este dator să tragă la răspundere pe referentul, care nu și-a făcut datoria“.

Deput. Ioan de Preda face următoarea contra propunere:

„Să îndrumă consistorul archid. a observa strict dispozițiunile regulamentului afacerilor interne, privitoare la referarea și expedarea actelor“.

Deput. Ioan Turcu face a treia propunere de următorul cuprins:

„Luându-se în considerare numărul cel mare al restanțelor, consistorul archid. se îndrumă:

1. Fiecare referent să resolve și să refereze actele cel mult în 15 zile după sosirea lor.

2. Despre restanțe tot la 15 zile să se subțernă prezidiului conspect spre dispunere și urgence.

3. La consistor să se pörte evi-

dență despre termenele puse organelor inferioare.

În celelalte consistorul se îndrumă a observa dispozițiunile regulamentului afacerilor interne dela 1884.

Deputatul Iosif Puscariu propune, că atât propunerea comisiunii, cât și celelalte două propuneri făcute, să se relege la comisiune, cu însărcinarea să le combine și să delibereze de nou asupra lor. Terminându-se discușiunea sinodul după deslușirile date de prezidiu, primesce propunerea deput. Iosif Puscariu, relegând propunerile referitoare la acest punct la comisiune, ca să vină de nou cu cestiunea în ședința procsimă.

Fiind timpul înaintat, ședința se încheie la ora 1 1/2 d a. anunțându-se procsima ședința pe Mercuri la 9 ore a. m.

Ședința IV.

ținută la 12/24 Aprile 1895.

Ședința se începe la 9 ore a. m. după autenticarea procesului verbal al ședinții a treia, compus de notarul Sergiu Medean, prezidiul prezintă cererile de concediu a deputaților Georgiu Nicoră, Ioachim Fulea, Ambrosiu Bêrsan și Dr. Pavel Opișă pe întrăga durată sesiunii, cei trei dintâi din cauză de morb, cel din urmă din cauză că nu are cine să-l substituie în postul său. Concediile cerute se dau.

Să prezintă două cereri a părintelui Nic. Borzea din Vistea inferioară și Parteniu Stoica din Barteia, cari să dau comisiunii petiționare.

Urmăzătoare ordinea zilei continuarea desbaterii asupra raportului comisiunii organizătoare referitor la raportul general al consistoriului plenar.

Referentul acestei comisiunii, dep. Part. Cosma în sensul deciziei sinodului din șed. a treia, prin care ii s'au relegat propunerile făcute la p. C, din raport, la actele restante, propune și sinodul decide, că p. C. din raport să ia spre scire, îndrumându-se consistoriul, ca în viitoriu să eșecute mai cu rigore dispozițiunile privitoare la referat și la expeditură ale regulamentului pentru afacerile sale interne, ca să se evite ori ce restanțe nejustificabile.

Er spre ajungerea acestui postulat să așteptă dela prezidiu, ca ținând evidență continuă despre referadele restante și despre termenele puse organelor subalterne să îngrijiască, usând în cas de necesitate și de măsuri disciplinare, pentru cursul regulat al rezolvirii obiectelor.

(Continuarea ședinței a IV-a va urma).

Noutăți.

Monarchul și atentatul din Buda.

„Hamburger Nachrichten“, organ inspirat de Bismarck, scrie următoarele: Ministrul-președinte Bánffy, cu ocazia ultimei sale petreceri în Viena, a raportat monarchului despre situațiunea din Ungaria, amintind și de atentatul sâvârșit contra monumentului Hentzi. La acésta monarchul — dice foia germană — a întrerupt cu cuvintele: „Ach, sprechen wir nicht von diesem Bubenstück; es ist nicht der Mühe werth davon zu reden“ cAh, să nu vorbim despre acésta faptă mișelăscă; nu merită ostentația ce ți dai, vorbind de ea). Tot „Hamburger Nachrichten“ publică și o altă declarațiune a Majestății Sale. Anume, când Bánffy a întrebat pe monarch, că pörte ore să ia în budget suma de 100,000 fl. destinată pentru cumpărarea scrisorilor rămase după Ludovic Kossuth, monarchul să fi răspuns: „Caută și te îngrijesce, ca să nu se facă mare sgomot cu afacerea acésta și ca guvernul meu să nu ajungă în situațiunea de a sări în apărarea unei subvențiuni, a cărei cestiune sar pute întrebuința astfel, încât legalitatea procedurii guvernului să pötă fi atacată cu succes“.

Noue procese pentru „agitare“.

Din Deva se scrie, că locuitorul român Ioan Herlea, a lui Ilie, nepotul bătrânului Nic. Herlea, încă e pus sub acușațiune pentru

„agitare“. Actele în cauza acestui proces se află la tablă. Tot pentru „agitare“ mai sunt în curgere la tribunalul din Deva încă câte-va procese. Cât pentru învățătorul Nicolae Trimbiționiu, despre care se scie, că a fost și el osândit pentru „agitare“ la un an de temniță, tabla reg. din Cluș a modificat acésta sentință, scăbind pedepsa de un an, la două luni închisore. Procuratura din Deva însă a apelat în contra acestei modificări a tablei.

Francisc Kossuth ca deputat în cercul Tapolca.

Diarul rusesc „Nowoje Vremja“ vorbind despre alegerea lui dice următoarele: „Numele lui Francisc Kossuth și vorbirile lui ținute cu câte-va luni mai înainte în diferitele părți ale Ungariei, caracterizează alegerea lui ca o ofensă personală contra monarchului și dovedesc totodată cât de puțin populară este în Ungaria reforma, pe care a inițiat-o Wekerle și la care ține și următorul lui br. Bánffy. Probabil, că acum coróna va fi mai puțin aplecată să sprijinească primirea acelor proiecte bisericesci-politice, pe cari încă nu le a primit camera magnaților, și ale căror aderenți și în camera deputaților se tot micșorează. Ce se ține personal de Francisc Kossuth, încă nu se pörte sci, că ce rol va duce el ca membru al partidei opoziționale magiare. Cum dovedesce și exemplul lui Menotti Garibaldi, un nume de valoare încă nu ajunge, ca cineva să se pună în fruntea unei partide. Chiar și Magiarii cei mai extremi știu, că programul lui Ludovic Kossuth nu se pörte realiza“.

Nunciul papal Agliardi primă în

Budapesta o deputațiune a societății „Stefan“ sub conducerea contelui Ferdinand Zichy. La alocațiunea acestuia, nunciul răspunse într-o vorbire mai lungă, îndemnându-l pe Zichy la continuarea activității sale și dorindu-i să fie folositor bisericii și patriei sale. Apoi dise, că creștinismul face pe om să nu uite, că e om și că, pe lângă activitatea sa spre a câștiga mântuirea vecinică sufletească, trebuie să lucre și pentru binele patriei; și decă se nasc diferențe de păreri, ceea-ce nu se pörte încungiura, atunci dreptatea și iubirea împrumutată va arăta totdeauna calea spre bună înțelegere.

Gremiul comercial. La alegerea comit.

gremiului comerc. din Viena învinse lista creștinilor socialiști față cu social-democrații. După actul de alegere se născu pe piața Rathhausului între amândouă partidele un atac vehement, cu care ocaziune multe persoane au fost rănite. Poliția împrăscia pe turbulenți 12 persoane au fost arestate.

Himen. Dșora Sidonia Crișanu și dl Dr. Ioan Popescu, avocat în Reghin, își anunță fidițarea lor.

Raportul senatului bisericesc.

(Încheiere).

3. Din întrăgă populațiunea noastră din arhidieceasă știu ceti și scie 181.154 persoane, ceea-ce se exprimă în procente în o rubrică specială la conspectul general.

4. Numărul părechilor cunurate a fost de 5376, ér cel al căsătoriilor micste de 417, în total 5793

5. Numărul conviețuirilor ilegale a fost de 3570, față cu anul precedent de 3286 s'a sporit cu 284.

Cele mai puține conviețuiri ilegale au fost în protopresbiteratele Selișce și Sighișora: ér cele mai multe în pretopresbiteratele Câmpeni, Deva și Hațeg.

6. Numărul născerilor e următorul:

1. legitimi	
bărbați	13,383
femei	12,739
la olaltă	26,122
2. nelegitimi	
bărbați	960
femei	844
la olaltă	1804

Preste tot deci născerile dau suma de 27,926.

Numărul născerilor ilegite cu 1804, față de anul 1893 cu 1785, s'a sporit cu 19. Mai puțini prunci ilegitiți s'au născut în proto-

presbiteratele: Mediaș, Agnita, Geógiu II' Mureș Oșorheiu, Reghin, Selișce și Târnava.

7. Numărul morților a fost:

de mörte naturală:	
bărbați	11,055
femei	10,922
la olaltă	21,977
de mörte silnică	96
preste tot	22,073

8. Trecerile religioase întemplate în decursul anului dela alte biserici la a noastră și vice-versa se pot vedé din conspectul general și anume: dela alte biserici la a noastră au trecut 129, suflete ér dela a noastră la alte biserici 57, un plus în partea noastră de 72 suflete.

9. Parochii vacante au fost 134. Se observă, că în unele din aceste parochii s'au făcut deja alegerile de paroch și pentru mai multe s'au publicat concurse. Conspectul parochiilor vacante se alătură aici sub %.

III. Biserici nouă în decursul anului s'au sântit prin archiereul în comunele: Șinca nouă, tractul Făgărașului și în Șirnea, tractul Branului; ér în comunele: Prostea-mare, tractul Mediașului, Totoiu, tractul Albei-Iuliei și Suciul-inferior, tractul Solnocului, prin delegarea protopresbiterului concernent.

IV. Secțiunea teologică a seminariului Andreian în anul școlariu 1893/4 a fost cercetată de 70 clerici ordinari și 6 estraordinari, și anume au fost:

în cursul III	27
„ „ II	15
„ „ I	28
la olaltă	70

cu 10 mai mulți ca în anul școlar precedent

După pregătirea lor în școlile medii au fost:

cu esamen de maturitate	9
„ 8 clase gimnaziale	4
„ 7 „ „	5
„ 6 „ „	48
„ 4 „ „ și cursul ped.	4
la olaltă	70

Pentru parochiile, cari nu s'au putut întregi pe cale ordinară s'au primit 6 tineri în cursul clerical estraordinariu.

Toți clericii au fost internisti și au solvit tacsă anuală de 100 fl.

La secțiunea teologică au funcționat, afară de profesorii de cant, 3 profesori, între cari e și directorul seminarial.

Cu începerea anului școlar 1894/5 s'a instituit de profesor ordinaru provisoriu protodiaconul Dr. Remus Roșca, la postul devenit vacant prin repausarea profesorului Dr. Ioan Crișan.

În ceea-ce pripește întregirea acestui post de profesor urmăzător raport separat.

Programa seminariului pe anul școlar 1893/4 se alătură aici sub %.

Esamenale de cualificațiune preoțesci s'au ținut și în anul acesta la termenele din 25 Februaru și 25 August, la cari peste tot s'au supus 23 clerici absoluți, obținând calculul: 2 distins; 1 foarte bine; 17 bine; și 3 suficient.

V. Procese disciplinare și matrimoniale.

1. La finea anului 1893 cauze de natură disciplinară nefinalizate erau 86 și anume:

Din anul 1885 erau pendente	1
„ „ 1886 „ „	4
„ „ 1887 „ „	8
„ „ 1888 „ „	5
„ „ 1889 „ „	6
Din anul 1890 erau pendente	7
„ „ 1891 „ „	9
„ „ 1892 „ „	14
„ „ 1893 „ „	31

În anul 1894 s'au urdit 38 de cauze de natură disciplinară, au fost deci în anul 1894 cauze de natură disciplinară 123

Din aceste în decursul anului 1894 s'au finalizat 53 și au mai rămas în pertractare 70.

Procese disciplinare încaminate, dar nefinalizate cu finea anului 1893 erau 30.

În decursul anului 1894 s'au încaminat 6. Pentru anul acesta au fost deci pendente la consistoriu 36 de procese disciplinare.

Din aceste în decursul anului s'au finalizat 18, în pertractare sunt 18.

Procesele s'au terminat: 3 prin sistare, 5 prin dojană; 10 prin dojană și pedepă în bani.

2. Procese matrimoniale în decursul anului au intrat 148; din 1893 au trecut în anul 1894 ca neresolvite 9 piese. Preste tot deci au fost 157 procese matrimoniale.

Din aceste în decursul anului s'au rezolvit:

cu divorțiu	128
cu îndreptarea părților la conviețuire	7
cu sistarea sentenței forului I.	6
cu sistarea procesului.	1
la olală	142

deci 15 procese matrimoniale au trecut în anul 1895 ca neresolvite.

VI. În fine nu putem trece cu vederea un moment de mare însemnătate pentru biserica noastră, ce s'a petrecut în decursul anului și anume: proiectul de lege pentru căsătoria civilă, carele după-cum se scie taie adânc în instituțiunile noastre bisericesci rituale și sacramentale, contra cărnii biserica atât în adunările sale bisericesci, cât și în dieta țerei prin capii sei bisericesci au luat poziție, acel proiect s'a primit de dieta țerei și în urmarea aasteia primind sancțiunea prea înaltă a devenit lege, carea în curând se va pune în lucrare.

De asemenea a devenit lege și proiectul referitoriu la introducerea matriculelor de stat. Ambele aceste legi ating într-o măsură provincie metropolitană, de aceea consistoriul crede, că congresul nostru național-bisericesc, eventual consistoriul metropolitan are a se ocupa cu aflarea modului, cum se se salveze după posibilitate instituțiunile noastre bisericesci față cu legile din cesiune.

Cu acestea consistoriul archidiececan, ca senat bisericesc, crede a fi satisfăcut datorinții privitor la raportul seu general către Preavenerabil același, observând, că conclusele sinodale, a căror executare cad în sarcina senatului bisericesc, s'au dus în deplinire și se rîgă, ca Preavenerabilul Sinod archidiececan să binevoiască a lua la cunoștință acest raport.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 28 Martiu, 1895.

Raportul general al senatului scolar.

Nr. 2607 Scol.

Venerabil sinod archidiececan!

Consistoriul archidiececan, ca senat scolar, are onoare a da despre activitatea sa în decursul anului 1894 următorul

Raport general.

I. Date despre activitatea senatului scolar.

Senatul scolar a ținut în decursul anului 1894 ședințe 37, dintre cari 32 ordinare și 5 estraordinare.

Piese în resortul senatului au intrat 2785, dintre cari la 31 Decembre 1894, erau neresolvite 15.

În virtutea concludusului sinodal din sesiunea anului trecut Nr. 39 despre aceste restanțe urmăză conspect special în raportul consistoriului archidiececan plenariu.

Starea învățământului.

II. Institutele de învățământ.

1. Școle medii.

a) Gimnasiul mare, școlele reale și comerciale din Brașov.

În decursul anului 1893/4 la gimnasiul mare din Brașov au funcționat 11 profesori, 10 ordinari definitivi, 1 ordinari provisoriu. O catedră vacantă a fost suplinită.

Scolari la începutul anului în toate 8 clasele au fost 299. În decursul anului au părăsit institutul 8, și au rămas neesaminați 3. La finea anului numărul elevilor a fost 288.

După confesiune: gr.-or. 252, gr.-cat. 35 și de legea mosaică 1.

Pentru facerea examenului de maturitate în terminul din Iunie 1894 a fost trimis ca comisariu consistorial archimandritul vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, ăr din partea statului directorul dela școala reală din Deva Gavril Téglaș.

La examen s'au prezentat 17 scolari absolvenți ai gimnasiului, dintre cari 15 au susținut cu succes laudabil examenul și au fost provăduți cu testimoniu de maturitate, 2 s'au avisat la emendarea calculului din câte un studiu la terminul din Septembrie 1894, când susținând și aceia examenul cu succes, au fost declarați maturi.

În cele 4 clase ale școlei reale inferioare au funcționat 9 profesori, dintre cari 2 ordinari definitivi, 3 ordinari provisorii, și 4 ordinari definitivi dela școala comercială.

Numărul elevilor la începutul anului a fost 139, dintre cari în decursul anului au părăsit școala 14, și a murit 1. Rămâne deci cu finea anului numărul elevilor 124.

Dintre acestia gr.-or. 108, gr. cat. 11, ev. lut. 3, de legea mosaică 2.

La școala comercială au funcționat 4 profesori ordinari definitivi, 1 catechet, și 5 profesori dela școala reală.

Numărul elevilor la începutul anului a fost 84. În decursul anului au părăsit institutul 4, și așa la finea anului numărul elevilor a fost 80, dintre cari gr.-or. 69, greco-cat. 11.

La facerea examenului de maturitate pentru terminul din Iunie 1894 s'a emis ca comisariu consistorial presidentul eforiei școlare din Brașev, avocatul Nicolau Străvoiu, din partea guvernului inspectorele regesc de școle al comitatului Brașov Carol Kakuja. La examen s'au prezentat 16 elevi, absolvenți ai școlei comerciale, dintre cari 14 au susținut examenul cu succes bun, și au fost provăduți cu testimoniu de maturitate, 2 s'au avisat la emendarea calculului câte din 2 studii în terminul din Septembrie 1894. La acest termin și aceia au fost declarați maturi.

Numărul total al elevilor la toate trei categoriile de școle a fost cu finea anului 492. Dintre acestia gr.-or. 429, gr.-cat. 57, ev. lut. 3, de legea mosaică 3.

În comparare cu anii scolari premergători se arată o considerabilă și îmbucurătoare creștere la toate trei categoriile de școle. În special în comparare cu anul scolar 1891/92 cu 410 elevi se arată o creștere de 82, în compa are cu anul scolar 1892/93 cu 454 de elevi se arată o creștere de 38.

La singuraticile categorii de școle observăm următoarea mișcare:

a) la gimnasiu în anul scolar 1892/93 numărul elevilor a fost 270, în anul scolar 1893/94 numărul lor a fost 288, se arată deci o creștere de 18;

b) la școala reală în anul scolar 1892/93 numărul elevilor a fost 119, în anul scolar

1893/94 numărul lor a fost 124, prin urmare o creștere de 5;

c) la școala comercială în anul scolar 1892/93 numărul elevilor era 65, în anul 1893/94 numărul ni se prezintă cu 80, avem deci o creștere de 15.

Programa gimnasiului se alătură sub 1/.

b) Gimnasiul din Brad.

La acest gimnasiu au funcționat 6 profesori ordinari și 1 catechet.

La începutul anului s'au înmatriculat 90 de elevi, în decursul anului au părăsit institutul 4, și neesaminați au rămas 3. Numărul elevilor la finea anului a fost deci 83, dintre cari gr.-or. 79, gr. cat. 1. rom. cat. 1, de legea mosaică 2.

În comparațiune cu anul scol. 1891/92 cu elevi 94, se arată o descreștere de 1 elev, în comparațiune cu anul scol. 1892/93 cu elevi 75 se arată o creștere de 8.

Programa gimnasiului se alătură sub 2/.

(Va urma.)

Convocare.

Onorați membrii ai comitetului central a reuniunii învățătorilor români gr.-or. din districtul Devei sunt invitați a lua parte la ședința ce se va ținea în sala școlei noastre din orașul Deva Duminecă 18/30 Aprile 1895 la 8 ore a. m.

Obiectele pertractânde sunt:

1. Rezolvarea concluserilor adunării generale.
2. Raportul bibliotecariului despre starea bibliotecii.
3. Deliberare asupra modului încasării restanțelor.
4. Regularea peste tot a stărei fondului reuniunii.
5. Propuneri.

Ha țeg. 6 Aprile, 1895.

Presidiul reuniunii:

Nicolau Sânzian.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobru 1894.

Budapesta — Predeal											Budapesta — Arad — Teiuș																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone

Nota: Orele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte.